

КРАЇНОЗНАВСТВО

*Осташ Н.**

АСИМЕТРИЯ КАНАДСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВІДНОСИН У ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ

Асиметрія відносин Канади та США є класичним прикладом асиметрії двосторонніх відносин. Така асиметрія стосується практично усіх сфер взаємовідносин, і гуманітарна сфера не є виключенням.

Внаслідок глобалізації американська масова культура «захлиснула» майже весь світ. Канаді ж особливо важко протистояти цьому натискові через спільність мови та кордонів із США. Незважаючи на це, протягом ХХ століття у боротьбі із американською експансією Канада зуміла створити ефективний механізм підтримки національної культури, важливим досягненням якого було виключення культурної галузі зі сфери дії НАФТА (Північноамериканської угоди про вільну торгівлю 1994 року).

Історично першими засобами інформації є друковані. Як зазначають деякі науковці, боротьба канадських журналів за виживання є однією із найяскравіших сторінок становлення канадської культури. Ключовими аспектами державного регулювання у сфері друкованих ЗМІ та книговидання є: регулювання присутності іноземного капіталу (відповідно до Канадського закону про інвестиції 1985 року); підтримання квот «канадського змісту» у зразках культурної продукції, що виробляється в Канаді; надання режиму пільгового оподаткування рекламодавців, якщо вони розміщують свої рекламні оголошення у канадських ЗМІ; пільгові поштові тарифи для доставки канадських періодичних видань; існування ряду програм та фондів із підтримки канадських видань.

Із розвитком цивілізації телебачення та радіо все більше займали місце у житті людей. Так само як і з друкованими носіями інформації, на першому етапі розвитку радіо та телебачення в Канаді місцеві компанії боролися за виживання проти американських корпорацій. Проте з часом також сформувалася політика державного регулювання в цій сфері, і на сьогодні, канадська національна система мовлення є тією об'єднуючою силою, що підтримує національну свідомість канадців та є запорукою збереження культурного суверенітету країни.

Подібно до сфери друкованих ЗМІ, ключовими аспектами державного регулювання у галузі теле- і радіомовлення є: підтримка шляхом державного фінансування; встановлення режиму пільгового оподаткування; контроль за рівнем іноземного капіталу. Ключовим в даній сфері є механізм встановлення «канадського змісту», що діє з 1982 року, і впроваджується Канадським офісом сертифікації аудіовізуальної продукції та Канадською комісією з питань радіо, телебачення та телекомунікацій. Даний механізм представляє собою детально розроблену систему визначення рівня «канадського змісту» для кожного виду аудіо та аудіовізуальної продукції.

Отже, розумна державна політика Канади в культурній сфері є важливим прикладом і позитивним досвідом, який, із врахуванням національних особливостей, варто використати і в нашій державі.

* аспірант кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: проф. Перепелиця Г.М.